

PRÁCE, PRAHA

- 9. IV. 1976

na tému

Jevištní výtvarnictví

Príležitostí IV. pražského quadriennale vydal Divadelní ústav několik cenných tisků. Jde především o dva svazky obsáhlého katalogu z quadriennale, který přináší podrobnou anotaci zúčastněných světových výtvarníků a v němž se dovidáme, jaké názory mají na národní expozice generální komisaři výstavy; z katalogu již skončené expozice se tak stává pozoruhodný dokumentační materiál pro studium soudobé scénografie. Podnětný je také sborník příspěvků zahraničních autorů III. pražského quadriennale. V. Berjokkin ze Sovětského svazu v něm píše o současném vývoji sovětského jevištního výtvarnictví, G. Capezzani z Itálie vysvětluje tendence moderní italské scénografie, Japonec R. Mitsubayashi shrnuje na několika stránkách dějiny japonské scénografie; tato knížka (doplněná černobílými fotografiemi) obsahuje informace o scénografii v řadě dalších zemí. Jestliže máme dost sil, abychom v souvislosti se světovou divadelní událostí vydali cenné dokumentační materiály, máme jistě i hodně zkušeností, abychom se problematice scénického výtvarnictví vydavatelsky věnovali i v následující době. Mohli bychom se tak dobře připravit na příští quadriennale a ukázat, že nejen naše scénografie, ale i naše myšlení v této oblasti má co říci.

(af)

V roce 1967 konala sa v Prahe po prvý raz medzinárodná výstava javiskového výtvarníctva a divadelnej architektúry s názvom Pražské quadriennale '67. Prvoradá úloha tejto výstavy bola nahradit' pre európske krajiny príliš vzdialené Biennale v São Paulo a súčasne vytvorit' podmienky pre častejšie prezentovanie sa vyspelej divadelnej kultúry Československa.

Predpoklady usporiadateľov, najmä zásluhou už predtým dobrého mena československého javiskového výtvarníctva, sa splnili. Už Pražské quadriennale '71 zaznamenalo neobyčajný záujem o túto akciu zo strany takmer všetkých krajín s vyspelou divadelnou kultúrou. S výnimkou Anglicka a USA sa prezentovalo svojimi národnými expozíciami množstvo zahraničných javiskových výtvarníkov a formou sympózií taktiež divadelní teoretici, pričom široká verejnosť sa mala možnosť oboznámiť s históriou a stavom divadelného umenia v jednotlivých krajinách.

V januári 1976 prebiehal v Bruselskom pavilóne pražského Parku kultúry a oddychu Júliusa Fučíka už tretí ročník tejto významnej akcie, Pražské quadriennale '75. Starostlivá príprava i úspech predchádzajúcich ročníkov znamenali dôveru zo strany zúčastnených, čo sa odzrkadlilo v počte 28 štátov a 600 jednotlivcov. Súťažná prehliadka, ktorá mala dve kategórie (národné expozície a scénické návrhy jednotlivcov), priniesla neobyčajne vyrovnané a hodnotné zápomenie. Odborná porota, ktorej predsedala sovietska teoretička M. N. Požarská, sa rozhodla udeliť najvyššie ocenenie Pražského quadriennale '75, Zlatú trigu, scénografickej expozícii ZSSR. Práce Kočergina, Borovského, Leventala, Stenberga, Sumbatašviliho a Makušenka, znamenali zhodné názorové chápanie, avšak svojou originalitou a pestrosťou často prekvapujúce riešenie. Vo všeobecnosti prevládala názor, že práve sovietska expozícia sa svojím chápaním najviac priblížila požiadavkám našej scénografie. Odborná porota udelila ďalej zlaté medaily za scénografiu. Získali ich John Bury, Ralph Koltai, Timothy O'Brien a Tazzena Firthová z Veľkej Británie. Ich práce, väčšinou chápané značne moderne, pritom však niekedy až prekvapujúco jednoducho, znamenali pre našu verejnosť novú črtu. Zlatú medailu za kostýmy získal Šigeo Kawamori z Japonska, kostýmový výtvarník divadla Haijū-za. Zlatú medailu za architektúru získala francúzska expozícia, podobne ako i za kritiku a teóriu v odbore scénografie (D. Bablet).

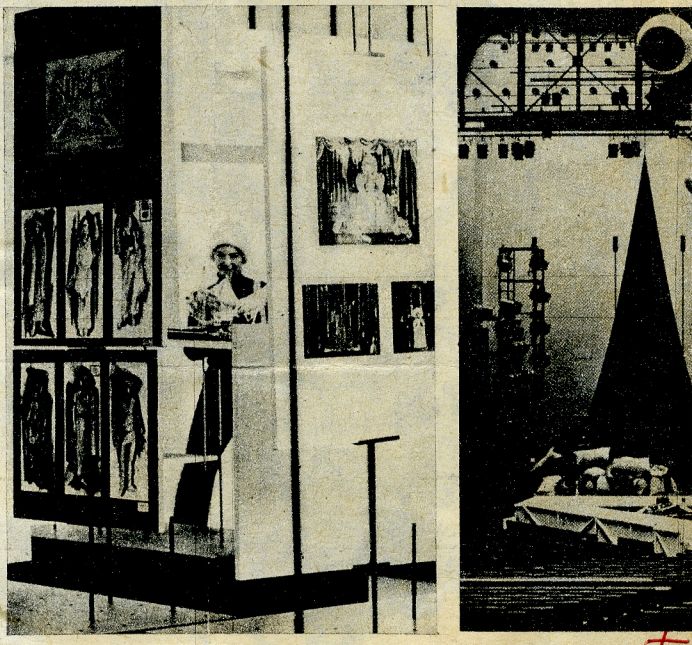
Československá expozícia, ktorá nebola súčasťou medzinárodnej expozície, opäť slávila úspech. Zlatú medailu za scénografiu získal scénický výtvarník Divadla SNP v Martine, Jozef Ciller. Zlatú medailu za kostýmy získala popredná česká kostýmová výtvarníčka Jarmila Konečná. Strieborné medaily získali Květoslav Bubeník, scénický výtvarník ND v Prahe a Stanislava Vaničková, pracujúca vo funkcii kostýmovej výtvarníčky na Novej scéne v Bratislave.

K úspešnému poslaniu Pražského quadriennale '75 prispeli i rozhovory na sympóziu o aktuálnych praktických a teoretických problémoch tvorby javiskových výtvarníkov, tretí kongres Medzinárodnej organizácie scénografov a divadelných technikov (OISTT) a v neposlednom rade národné dni zúčastnených štátov.

-1ck-

PRAŽSKÉ ZLATO pre svetové javiská

Z rumunskej expozície na Pražskom quadriennale '75.

Film a divadlo, Bratislava

10. II. 1976